

ROZSUDOK SÚDNEHO DVORA (prvá komora)

z 25. januára 2007*

Obsah

I — Sporné rozhodnutie	I - 789
A — Kartel	I - 789
B — Trvanie kartelu	I - 792
C — Výrok sporného rozhodnutia	I - 792
II — Konanie pred Súdom prvého stupňa a napadnutý rozsudok	I - 793
III — Konanie pred Súdny dvorom	I - 794
IV — O odvolaniach	I - 796
A — O odvolacom dôvode predloženom Nippon Steel založenom na nesprávnom právnom posúdení pri stanovovaní požadovanej úrovne v oblasti hodnotenia dôkazov	I - 796
1. Argumentácia účastníkov konania	I - 796
2. Posúdenie Súdny dvorom	I - 799
a) O prvej časti odvolacieho dôvodu	I - 799
b) O druhej časti odvolacieho dôvodu	I - 807
c) O tretej časti odvolacieho dôvodu	I - 808
d) O štvrtej časti odvolacieho dôvodu	I - 815

* Jazyk konania: angličtina.

B — O prvom odvolacom dôvode predloženom Sumitomo, založenom na nesprávnom právnom posúdení účasti japonských výrobcov na porušení uvedenom v článku 1 rozhodnutia	I - 817
1. Argumentácia účastníkov konania	I - 817
2. Posúdenie Súdnyim dvorom	I - 821
C — O druhom odvolacom dôvode predloženom Sumitomo, založenom na neprimeranej dĺžke konania pred Súdom prvého stupňa	I - 824
1. Argumentácia účastníkov konania	I - 824
2. Posúdenie Súdnyim dvorom	I - 825
V — O trovách	I - 827

V spojených veciach C-403/04 P a C-405/04 P,

ktorých predmetom sú dve odvolania podľa článku 56 Štatútu Súdneho dvora, podané 22. septembra 2004,

Sumitomo Metal Industries Ltd, so sídlom v Tokiu (Japonsko), v zastúpení: C. Vajda, QC, G. Sproul a S. Szlezinger, solicitors (C-403/04 P),

Nippon Steel Corp., so sídlom v Tokiu, v zastúpení: J.-F. Bellis a K. Van Hove, advokáti, s adresou na doručovanie v Luxemburgu (C-405/04 P),

odvolatelia,

ďalší účastníci konania:

JFE Engineering Corp., predtým NKK Corp., so sídlom v Tokiu, s adresou na doručovanie v Luxemburgu,

JFE Steel Corp., predtým Kawasaki Steel Corp., so sídlom v Tokiu, s adresou na doručovanie v Luxemburgu,

žalobcovia v prvostupňovom konaní,

Komisia Európskych spoločností, v zastúpení: N. Khan a A. Whelan, splnomocnení zástupcovia, s adresou na doručovanie v Luxemburgu,

žalovaná v prvostupňovom konaní,

Dozorný orgán EZVO,

vedľajší účastník konania v prvostupňovom konaní,

SÚDNY DVOR (prvá komora),

v zložení: predseda prvej komory P. Jann, sudcovia K. Lenaerts, E. Juhász,
K. Schiemann a M. Ilešič (spravodajca),

generálny advokát: L. A. Geelhoed,
tajomník: L. Hewlett, hlavná referentka,

so zreteľom na písomnú časť konania a po pojednávaní z 8. decembra 2005,

po vypočutí návrhov generálneho advokáta na pojednávaní 12. septembra 2006,

vyhlásil tento

Rozsudok

- 1 Spoločnosti Sumitomo Metal Industries Ltd (ďalej len „Sumitomo“) (C-403/04 P) a Nippon Steel Corp. (ďalej len „Nippon Steel“) (C-405/04 P) vo svojich odvolaniach navrhujú zrušenie rozsudku Súdu prvého stupňa Európskych spoločenstiev z 8. júla 2004, JFE Engineering a i./Komisia (T-67/00, T-68/00, T-71/00 a T-78/00, Zb. s. II-2501, ďalej len „napadnutý rozsudok“) v časti, v ktorej sa ich týka.

- 2 Súd prvého stupňa po tom, ako znížil pokuty uložené odvolateľom rozhodnutím Komisie 2003/382/ES, napadnutým rozsudkom z 8. decembra 1999 vzťahujúcim sa na konanie o uplatnení článku 81 Zmluvy ES (vec IV/E-1/35.860-B — Bezšvíkové oceľové rúry) (Ú. v. EÚ L 140, 2003, s. 1, ďalej len „sporné rozhodnutie“) v podstate zamietol žaloby o neplatnosť tohto rozhodnutia.

I — Sporné rozhodnutie

A — Kartel

- 3 Komisia Európskych spoločenstiev adresovala napadnuté rozhodnutie ôsmim výrobcom bezšvíkových oceľových rúr. Medzi týmito príjemcami boli aj štyri európske spoločnosti (ďalej len „výrobcovia v rámci Spoločenstva“): Mannesmann-röhren-Werke AG (ďalej len „Mannesmann“), Vallourec SA (ďalej len „Vallourec“), Corus UK Ltd (pôvodne British Steel Ltd, ďalej len „Corus“) a Dalmine SpA (ďalej len „Dalmine“). Ďalšími štyrmi príjemcami tohto rozhodnutia sú japonské spoločnosti (ďalej len „japonskí výrobcovia“): NKK Corp., Nippon Steel, Kawasaki Steel Corp. a Sumitomo.
- 4 Bezšvíkové oceľové rúry sú používané v naftárskom a plynárskom priemysle a obsahujú dve veľké kategórie výrobkov.
- 5 Prvou z týchto kategórií výrobkov je kategória prieskumných rúr, všeobecne nazývaných „Oil Country Tubular Goods“ alebo „OCTG“. Môžu sa predávať bez závitov („hladké rúry“) alebo so závitmi. Vďaka rezaniu závitov je možné spájať rúry OCTG. Rezanie závitov sa musí vykonať v súlade so štandardmi určenými American Petroleum Institut (API) (závitové rúry podľa tejto metódy sa budú ďalej označovať

ako „rúry OCTG štandard“) alebo podľa špeciálnych, zvyčajne patentovaných techník. V tomto poslednom prípade sa dáva dôraz na rezanie závitov alebo „spoje prvej akosti“, alebo „prémium“, pričom rúry so závitmi rezanými podľa tejto metódy sa budú ďalej označovať ako „rúry OCTG prémium“).

- 6 Druhú kategóriu výrobkov tvoria bezšvíkové oceľové naftárske a plynové produktovody („produktovody“), medzi ktorými sa rozlišujú na jednej strane produktovody vyrábané v súlade so štandardnými normami a na druhej strane produktovody vyrábané na mieru v rámci osobitných projektov (ďalej len „produktovody ‚projekt‘“).
- 7 V novembri 1994 sa Komisia rozhodla začať vyšetrovanie týkajúce sa existencie protisúťažných postupov v súvislosti s týmito výrobkami. V decembri toho istého roku uskutočnila šetrenia vo viacerých podnikoch, medzi ktorými bol aj Sumitomo. V období od septembra 1996 do decembra 1997 vykonala Komisia dodatočné šetrenia v spoločnostiach Vallourec, Dalmine a Mannesmann. V rámci šetrenia vo Vallourec uskutočneného 17. septembra 1996 riaditeľ spoločnosti Vallourec Oil & Gas pán Verluca urobil určité vyhlásenia (ďalej len „vyhlásenia pána Verluca“). V rámci šetrenia v Mannesmann v apríli 1997 riaditeľ tohto podniku pán Becher taktiež urobil určité vyhlásenia (ďalej len „vyhlásenia pána Bechera“).
- 8 Vzhľadom na tieto vyhlásenia, ako aj ďalšie dôkazy Komisia v spornom rozhodnutí uviedla, že osem príjemcov tohto rozhodnutia uzatvorilo dohodu, ktorej predmetom bolo najmä vzájomné rešpektovanie domácich trhov. V zmysle tejto dohody sa každý podnik zaviazal nepredávať rúry OCTG štandard a produktovody „projekt“ na domácom trhu inej strany tejto dohody.
- 9 Dohoda bola uzatvorená v rámci stretnutí výrobcov v rámci Spoločenstva a japonských výrobcov označených ako „Európsko-japonský klub“.

- 10 Princíp rešpektovania domácich trhov bol označený výrazom „základné pravidlá“ („fundamentals“). Komisia tiež zistila, že základné pravidlá sa skutočne dodržiavali a že predmetná dohoda mala účinky obmedzujúce hospodársku súťaž na spoločnom trhu.
- 11 Dohoda celkovo pozostávala z troch častí: prvú predstavovali základné pravidlá týkajúce sa rešpektovania domácich trhov (uvedené vyššie), ktoré predstavujú porušenie predpisov uvedených v článku 1 sporného rozhodnutia, druhú časť tvorilo stanovenie cien pri výzvach na predloženie ponúk a minimálnych cien pre „osobité trhy“ („special markets“), tretia časť spočívala v rozdelení ostatných svetových trhov s výnimkou Kanady a Spojených štátov amerických prostredníctvom rozdeľujúceho kľúča („sharing keys“).
- 12 Pokiaľ ide o existenciu základných pravidiel, Komisia vychádzala zo súhrnu písomných dôkazov vymenovaných v odôvodnení 62 až 67 odôvodnenia sporného rozhodnutia, ako aj z tabuľky uvedenej v jeho bode 68. Z tejto tabuľky vyplýva, že podiel domáceho výrobcu na dodávkach uskutočnených príjemcami sporného rozhodnutia do Japonska a na domáci trh každého zo štyroch výrobcov v rámci Spoločenstva je veľmi vysoký. Komisia z uvedeného usúdila, že strany dohody v celku skutočne rešpektovali domáce trhy.
- 13 Členovia Európsko-japonského klubu sa stretli 5. novembra 1993 v Tokiu s úmyslom uzatvoriť novú dohodu o rozdelení trhu s latinskoamerickými výrobcami. Obsah dohody prijatej pri tejto príležitosti bol uvedený v dokumente odovzdanom Komisii 12. novembra 1997 informátorom, ktorý nebol účastníkom konania, pričom dokument obsahuje „rozdeľujúci kľúč“ (ďalej len „dokument Rozdeľujúci kľúč“).

B — *Trvanie kartelu*

- 14 Európsko-japonský klub sa schádzal od roku 1977 do roku 1994 približne dvakrát do roka.
- 15 Komisia sa domnievala, že na účely uloženia pokuty je potrebné za začiatok kartelu stanoviť rok 1990, pretože od roku 1977 do roku 1990 existovali medzi Spoločenstvom a Japonskom dohody o dobrovoľnom obmedzení vývozu. Podľa Komisie porušovanie skončilo roku 1995.

C — *Výrok sporného rozhodnutia*

- 16 Na základe článku 1 ods. 1 sporného rozhodnutia osem podnikov, ktorým bolo doručené toto rozhodnutie, „porušilo ustanovenia článku 81 ods. 1 Zmluvy ES tým, že boli stranami dohody, ktorá okrem iného stanovila vzájomné rešpektovanie ich domácich trhov bezšvíkových rúr OCTG... štandard a [produktovodov ‚projekt‘]“.
- 17 Článok 1 ods. 2 tohto rozhodnutia stanovuje, že porušenie v prípade spoločností Mannesmann, Vallourec, Dalmine, Sumitomo, Nippon Steel, Kawasaki Steel Corp. a NKK Corp. trvalo od roku 1990 do roku 1995. Pokiaľ ide o spoločnosť Corus, jej porušenie trvalo od roku 1990 do februára 1994.

18 Na základe článku 4 tohto rozhodnutia „podnikom uvedeným v článku 1 boli z dôvodu porušenia predpisov uvedených v tom istom článku uložené nasledujúce pokuty:

1. [Mannesmann] 13 500 000 eur

2. Vallourec... 8 100 000 eur

3. [Corus] 12 600 000 eur

4. Dalmine... 10 800 000 eur

5. Sumitomo... 13 500 000 eur

6. Nippon Steel... 13 500 000 eur

7. Kawasaki Steel... 13 500 000 eur

8. NKK... 13 500 000 eur“.

II — Konanie pred Súdom prvého stupňa a napadnutý rozsudok

19 Podaniami doručenými Súdu prvého stupňa sedem z ôsmich podnikov sankcionovaných sporným rozhodnutím vrátane Sumitomo a Nippon Steel podalo žaloby, v ktorých všetky navrhovali zrušenie tohto rozhodnutia ako celku alebo v určitej časti a subsidiárne zrušenie pokuty, ktorá im bola uložená, alebo zníženie jej výšky.

20 Súd prvého stupňa napadnutým rozsudkom:

- zrušil článok 1 ods. 2 sporného rozhodnutia v rozsahu, v akom uznával existenciu porušenia vytýkaného týmto článkom odvolateľom v prejednávanych veciach pred 1. januárom 1991 a po 30. júne 1994,
- stanovil výšku pokuty uloženej každému z odvolateľov na 10 935 000 eur,
- v ostávajúcej časti žalobu zamietol,
- zaviazal každého z účastníkov konania znášať vlastné trovy konania.

III — Konanie pred Súdny dvorom

21 Vo svojom odvolaní Sumitomo navrhuje, aby Súdny dvor:

- zrušil napadnutý rozsudok čiastočne alebo ako celok,
- zrušil čiastočne alebo ako celok články 1 a 3 až 6 napadnutého rozsudku v časti, v ktorej sa ho týkajú,

- nariadil Komisii, ak to bude považovať za nevyhnutné, aby ho odškodnila za neprimeranú dĺžku trvania konania pred Súdom prvého stupňa zaplatením sumy vo výške najmenej 1 012 332 eur,

- zaviazal Komisiu na náhradu trov konania pred Súdom prvého stupňa a Súdny dvorom.

22 Vo svojom odvolaní Nippon Steel navrhuje, aby Súdny dvor:

- zrušil napadnutý rozsudok a sporné rozhodnutie v časti, v ktorej sa ho týkajú,

- subsidiárne, ak by bolo odvolanie prijaté len v časti týkajúcej sa produktovodov „projekt“, znížil o dve tretiny pokutu, ktorá mu bola uložená,

- zaviazal Komisiu na náhradu trov konania pred Súdom prvého stupňa a Súdny dvorom.

23 Komisia navrhuje Súdnemu dvoru, aby zamietol odvolania a zaviazal navrhovateľov na náhradu trov konania.

24 Uznesením predsedu Súdneho dvora z 15. marca 2005 boli tieto dvoje konania o odvolaní spojené na účely ústneho konania a vyhlásenia rozsudku.

IV — O odvolaniach

- 25 Sumitomo zdôrazňuje dva odvolacie dôvody na podporu svojho odvolania, z ktorých prvý je založený na nesprávnom právnom posúdení účasti japonských výrobcov na porušení uvedenom v článku 1 rozhodnutia a druhý na neprimeranej dĺžke konania pred Súdom prvého stupňa.
- 26 Nippon Steel v podstate zdôrazňuje jediný dôvod na zrušenie založený na nesprávnom právnom posúdení pri stanovovaní požadovanej úrovne v oblasti hodnotenia dôkazov.
- 27 V prvom rade je potrebné preskúmať odvolací dôvod predložený Nippon Steel.

A — O odvolacom dôvode predloženom Nippon Steel založenom na nesprávnom právnom posúdení pri stanovovaní požadovanej úrovne v oblasti hodnotenia dôkazov

1. Argumentácia účastníkov konania

- 28 V prvej časti svojho odvolacieho dôvodu Nippon Steel vytýka Súdu prvého stupňa, že sa dopustil nesprávneho právneho posúdenia tým, že nezohľadnil právne dôsledky vyplývajúce z neexistencie obchodného záujmu japonských výrobcov uskutočniť vytýkané porušenie.

- 29 Súd prvého stupňa sa nesprávne obmedzil na zistenie, že prípadná neexistencia obchodného záujmu je irelevantná, ak sa preukázala existencia predmetnej dohody. Podľa Nippon Steel z okolnosti, že japonskí výrobcovia nemali najmä z dôvodu existencie obchodných prekážok v súvislosti s predmetnými rúrami medzi japonskými a hlavnými európskymi trhmi žiaden logický hospodársky dôvod uzavrieť vytýkanú dohodu, vyplýva, že sa mali predložiť presvedčivejšie dôkazy existencie dohody, konkrétne mimoriadne presné, logické a vierohodné ukazovatele týkajúce sa všetkých podstatných znakov porušenia.
- 30 Okrem toho v prípade, že tak ako v prejednávanej veci existuje alternatívne vysvetlenie správania obvineného podniku, ktoré je zlučiteľné s pravidlami hospodárskej súťaže, nemožno na základe nejasných dôkazov dospieť k záveru, že k porušeniu došlo. V tejto súvislosti Nippon Steel uvádza zásadu prezumpcie nevinny.
- 31 Najmä vyhlásenia uskutočnené jedným z obvinených podnikov, že sa podieľal na karteli, proti ktorým namietajú ostatné rovnako obvinené podniky, možno použiť ako dôkazy len vtedy, ak na základe dôkazov nezávislých od týchto vyhlásení dôjde k preukázaniu všetkých podstatných znakov kartelu. V tomto ohľade Nippon Steel zdôrazňuje, že právo hospodárskej súťaže Spoločenstva, ktoré poskytuje podnikom možnosť znížiť pokutu v prípade ich spolupráce, prináša so sebou značné riziko, že dôjde k nepresným a nepravdivým vyhláseniam.
- 32 V druhej časti svojho odvolacieho dôvodu Nippon Steel práve z dôvodu, že dôkazy, z ktorých vychádza Komisia, pre svoju nejasnosť nevyhnutne vyžadujú výklad, vytýka Súdu prvého stupňa, že neuznal relevantnosť hodnoverného alternatívneho vysvetlenia správania obvineného podniku. Súd prvého stupňa sa týmto dopustil nesprávneho právneho posúdenia vo vzťahu k požadovanej úrovni v oblasti hodnotenia dôkazov a porušil zásadu prezumpcie nevinny.

- 33 V tretej časti tohto odvolacieho dôvodu Nippon Steel vytýka Súdu prvého stupňa, že nezohľadnil nejasnosť vyhlásení pána Verlucu ani protirečenia existujúce medzi týmito vyhláseniami a ostatnými dôkazmi. Súd prvého stupňa sa tým, že nepožadoval vo vzťahu k presnosti, ako aj obsahu vyššiu úroveň potvrdenia ostatných dôkazov, dopustil nesprávneho právneho posúdenia a zabránil úplnému právnemu preskúmaniu hodnovernosti skutkových okolností zistených Komisiou. V tomto ohľade Nippon Steel pripomína, že takéto preskúmanie súdmi Spoločenstva je nevyhnutné na to, aby došlo k splneniu podmienky prejednávania veci nezávislým a nestranným súdom upravenej článkom 6 ods. 1 Európskeho dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd podpísaným v Ríme 4. novembra 1950 (ďalej len „EDLP“).
- 34 Podľa štvrtého odvolacieho dôvodu sa Súd prvého stupňa dopustil nesprávneho právneho posúdenia, keď na protirečiacom si a neprimeranom odôvodnení založil svoje posúdenie, podľa ktorého vyhlásenia pána Bechera potvrdzujú vyhlásenia pána Verlucu vo vzťahu k vytýkanému porušeniu týkajúcemu sa produktovodov „projekt“. Aj keď sa uznalo, že písomnosť môže potvrdiť vyhlásenia pána Verlucu len vtedy, ak s nimi nie je v rozpore, Súd prvého stupňa uplatnil iné pravidlo na vyhlásenia pána Bechera, ktoré zjavne protirečia vyhláseniam pána Verlucu.
- 35 Komisia upozorňuje, že druhá a tretia časť tohto dôvodu predstavuje len prebratie určitých prvkov jeho prvej časti. V každom prípade sú tieto tri časti neprípustné, pretože im nemožno vyhovieť bez spochybnenia posúdenia skutkových okolností Súdom prvého stupňa a neumožňujú dospieť k záveru, že Súd prvého stupňa nesprávne posúdil predložené dôkazy.
- 36 Navyše, ak by aj tieto časti odvolacieho dôvodu boli prípustné, boli by zjavne nedôvodné v tom, že vychádzajú z nejasnosti dôkazov a z existencie hodnoverných alternatívnych vysvetlení týchto dôkazov. V tomto ohľade Komisia uvádza, že dôkazy, z ktorých vychádzala, ako sú vyhlásenia pána Verlucu, nie sú v súvislosti

s podstatnými znakmi porušenia nejasné a že žiadne hodnoverné alternatívne vysvetlenie ustanovení použitých v písomných dôkazoch nebolo poskytnuté. Komisia preto dospela k záveru, že posúdenie dôkazov porušenia Súdom prvého stupňa je v plnom rozsahu v súlade s právnou úpravou.

37 Štvrtá časť odvolacieho dôvodu je taktiež neprípustná, pretože ak by aj bola dôvodná, neodôvodňovala by zrušenie napadnutého rozsudku. Súd prvého stupňa totiž po tom, ako v bode 333 napadnutého rozsudku dospel k zisteniu, že vyhlásenia pána Bechera potvrdzujú vyhlásenia pána Verlucu týkajúce sa produktovodov „projekt“, usúdil v bodoch 334 a 335 tohto rozsudku, že vyhlásenia pána Verlucu v každom prípade postačovali k dokázaniu existencie zmluvy o rozdelení trhov medzi členmi Európsko-japonského klubu vzťahujúcej sa nie len na rúry OCTG štandard, ale taktiež na produktovody „projekt“.

2. Posúdenie Súdnym dvorom

a) O prvej časti odvolacieho dôvodu

38 Je potrebné pripomenúť, že v prípade konania o odvolaní nemá Súdny dvor právomoc zisťovať skutkové okolnosti a v zásade ani preskúmať dôkazy, ktoré Súd prvého stupňa prijal na preukázanie týchto skutkových okolností. Pokiaľ totiž tieto dôkazy boli riadne získané a boli dodržané všeobecné právne zásady a procesné pravidlá uplatňujúce sa na oblasť dôkazného bremena a hodnotenia dôkazov, prislúcha samotnému Súdu prvého stupňa posúdiť dôkaznú hodnotu, ktorú je potrebné priznať predloženým dôkazom (rozsudok z 28. mája 1998, Deere/Komisia, C-7/95 P, Zb. s. I-3111, bod 22). Toto posúdenie s výnimkou prípadu nesprávneho posúdenia týchto dôkazov teda nepredstavuje právnou otázku, ktorá ako taká

podlieha preskúmaniu Súdnym dvorom (rozsudky z 2. marca 1994, Hilti/Komisia, C-53/92 P, Zb. s. I-667, bod 42, a rozsudok zo 7. januára 2004, Aalborg Portland a i./Komisia, C-204/00 P, C-205/00 P, C-211/00 P, C-213/00 P, C-217/00 P a C-219/00 P, Zb. s. I-123, bod 49).

- 39 Kontrolná právomoc Súdného dvora vzťahujúca sa na zistenia skutkových okolností Súdom prvého stupňa sa teda týka najmä vecnej nesprávnosti týchto zistení vyplývajúcej zo spisových dokumentov, nesprávneho posúdenia dôkazov, ich právnej kvalifikácie a otázky, či pravidlá v oblasti dôkazného bremena a hodnotenia dôkazov boli dodržané (rozsudky zo 6. januára 2004, BAI a Komisia/Bayer, C-2/01 P a C-3/01 P, Zb. s. I-23, body 47, 61 a 117, a zo 6. apríla 2006, General Motors/Komisia, C-551/03 P, Zb. s. I-3173, body 51 a 52).
- 40 Prvá časť tohto odvolacieho dôvodu sa týka najmä otázky, či údajná neexistencia obchodných záujmov uskutočniť vytýkané porušenie mohla viesť Súd prvého stupňa k posúdeniu dôkazov na základe iných kritérií, ako sú kritériá, ktoré uviedol. Na rozdiel od toho, čo tvrdí Komisia, je táto časť tohto odvolacieho dôvodu prípustná. Otázka, či Súd prvého stupňa uplatnil pri posudzovaní dôkazov správnu právnu normu, je totiž právnou otázkou.
- 41 V súvislosti s dôvodnosťou tejto časti tohto odvolacieho dôvodu je nutné skúmať body napadnutého rozsudku, v ktorých Súd prvého stupňa vyjadril zásady upravujúce otázku dôkazného bremena a hodnotenia dôkazov, ktoré uplatnil.
- 42 V bode 179 napadnutého rozsudku Súd prvého stupňa pripomenul judikatúru, podľa ktorej je Komisia na účel odôvodnenia presvedčenia, že došlo k porušeniu, povinná predložiť dostatočne presné a zhodujúce sa dôkazy. V bode 180 tohto

rozsudku zdôraznil, že postačuje, ak súbor dôkazov, o ktoré sa Komisia opiera, ako celok zodpovedá tejto požiadavke. Následne v bode 181 Súd prvého stupňa pripomenul, že zo samotného znenia článku 81 ods. 1 ES vyplýva, že dohody medzi podnikmi sú bez ohľadu na ich predmet zakázané v prípade, že majú protisúťažný cieľ.

43 Súd prvého stupňa z toho v bodoch 183 a 184 napadnutého rozsudku vyvodil, že tvrdenie odvolateľa týkajúce sa neexistencie účinkov predmetnej dohody nemôže na základe dôvodného predpokladu viesť k zrušeniu článku 1 napadnutého rozhodnutia. V tomto ohľade Súd prvého stupňa pripomenul, že vo svojom rozsudku z 15. marca 2000, *Cimenteries CBR a i./Komisia* (T-25/95, T-26/95, T-30/95 až T-32/95, T-34/95 až T-39/95, T-42/95 až T-46/95, T-48/95, T-50/95 až T-65/95, T-68/95 až T-71/95, T-87/95, T-88/95, T-103/95 a T-104/95, Zb. s. II-491, body 1085 až 1088), už rozhodol, že dohody smerujúce k rešpektovaniu domácich trhov majú samy osebe za cieľ obmedzenie hospodárskej súťaže, a patria tak do skupiny dohôd výslovne zakázaných článkom 81 ods. 1 ES, a že tento cieľ, nemožno odôvodniť analýzou hospodárskeho kontextu, na ktorý sa protisúťažné správanie vzťahuje.

44 V bode 185 napadnutého rozsudku Súd prvého stupňa rozhodol, že pokiaľ ide o existenciu porušenia, nie je podstatné, či uzavretie bolo alebo nebolo v obchodnom záujme japonských výrobcov.

45 Tak ako to zdôraznil generálny advokát v bode 190 a nasledujúcich svojich návrhov, táto úvaha Súdu prvého stupňa je v súlade s právnou úpravou a zodpovedá ustálenej judikatúre Súdneho dvora (pozri najmä rozsudky z 28. marca 1984, *CRAM a Rheinzink/Komisia*, 29/83 a 30/83, Zb. s. 1679, bod 20; z 8. júla 1999, *Komisia/Anic Partecipazioni*, C-49/92 P, Zb. s. I-4125, bod 123, a z 15. októbra 2002, *Limburgse Vinyl Maatschappij a i./Komisia*, C-238/99 P, C-244/99 P, C-245/99 P, C-247/99 P, C-250/99 P až C-252/99 P a C-254/99 P, Zb. s. I-8375, bod 508). Argumentácia Nippon Steel, podľa ktorej existencia hodnoverného alternatívneho

vysvetlenia vytykaných správani, konkrétne neexistencia obchodného záujmu, mala viesť Súd prvého stupňa k stanoveniu prísnejších požiadaviek na dôkazy, ktoré je nutné predložiť, je v rozpore s touto judikatúrou.

- 46 Súd prvého stupňa teda správne dospel k zisteniu, že keďže sa Komisii podarilo zhromaždiť dôkazy preukazujúce vytykané porušenie a tieto dôkazy sa javili ako dostatočné na preukázanie existencie dohody s protisúťažnou povahou, nie je nutné skúmať otázku, či obvinený podnik mal na takejto dohode obchodný záujem.
- 47 Najmä v súvislosti s dohodami protisúťažnej povahy, ktoré sa ako v prejednávanej veci prejavujú počas stretnutí konkurenčných podnikov, Súdny dvor už rozhodol, že k porušeniu článku 81 ods. 1 ES dôjde, ak je predmetom týchto stretnutí obmedzovanie, vylučovanie alebo skresľovanie hospodárskej súťaže a týmto spôsobom smerujú k umelému organizovaniu fungovania trhu (rozsudok *Limburgse Vinyl Maatschappij a i./Komisia*, už citovaný, body 508 a 509). V takom prípade stačí, ak Komisia na dôkaz účasti podniku na karteli preukáže, že dotknutý podnik sa zúčastnil na stretnutiach, na ktorých došlo k uzavretiu dohôd protisúťažnej povahy. Ak sa preukáže účasť na takýchto stretnutiach, prináleží tomuto podniku, aby predložil dôkazy o tom, že jeho účasť na predmetných stretnutiach nemala protisúťažnú povahu, a to takým spôsobom, že preukáže, že svojim konkurentom oznámil, že sa týchto stretnutí zúčastnil z iných dôvodov ako oni (rozsudky z 8. júla 1999, *Hüls/Komisia*, C-199/92 P, Zb. s. I-4287, bod 155, a *Aalborg Portland a i./Komisia*, už citovaný, bod 81).
- 48 Dôvodom tohto pravidla je skutočnosť, že podnik svojou účasťou na takomto stretnutí bez verejného dištancovania od jeho obsahu umožnil ostatným účastníkom domnievať sa, že súhlasí s jeho výsledkom a že sa mu podriadi (rozsudok *Aalborg Portland a i./Komisia*, už citovaný, bod 82).

49 V prejednávanej veci však Nippon Steel ani formálne nenamietal proti tomu, že sa zúčastnil stretnutí Európsko-japonského klubu, ani nepredložil dôkazy, ktoré by preukazovali, že jeho účasť na týchto stretnutiach nemala protisúťažnú povahu v súvislosti s ochranou domácich trhov.

50 V tomto ohľade sa Súd prvého stupňa pri uskutočňovaní nasledujúcej analýzy disponibilných dokumentov nedopustil žiadneho nesprávneho právneho posúdenia:

„194 ... japonskí žalobcovia nepopierajú, že medzi zástupcami japonských a európskych výrobcov oceľových bezšvíkových rúrok došlo k stretnutiu... Okrem toho spoločnosti JFE-NKK, JFE-Kawasaki a Sumitomo nepopierajú, že sa na týchto stretnutiach zúčastnili, ale tvrdia, že jediné informácie, ktoré z týchto stretnutí majú, pochádzajú len z toho, čo si pamätajú ich zamestnanci, a vzhľadom na čas, ktorý od týchto stretnutí ubehol, sú málo vierohodné.

195 Pokiaľ ide o spoločnosť Nippon [Steel], tá tvrdí, že pokiaľ je jej známe, žiadny z jej súčasných zamestnancov sa týchto stretnutí nezúčastnil, ale uvádza, že nemôže vylúčiť, že niektorí z jej bývalých zamestnancov sa ich zúčastnili. Podrobnosti poskytnuté v odpovedi spoločnosti Nippon [Steel] zo 4. decembra 1997 na otázky položené Komisiou, osobitne skutočnosť, že pán [X] zodpovedný za vývozy oceľových rúrok bol od 14. do 17. marca 1994 na služobnej ceste v Cannes, podporuje tvrdenie Komisie týkajúce sa účasti spoločnosti Nippon [Steel] na daných stretnutiach, keďže stretnutia Európsko-japonského klubu, ktoré uvádza pán Verluca, sa uskutočnili v Cannes 16. marca 1994... Spoločnosť Nippon [Steel] v tej istej odpovedi uvádza, že nie je schopná vysvetliť cieľ tejto služobnej cesty a ani ostatných služobných ciest jej zamestnancov do Florencie, keďže v týchto dvoch mestách nemala žiadnych zákazníkov.

196 Za týchto okolností Komisia správne vyvodila záver, že japonskí žalobcovia uvedení pánom Verlucom v jeho vyhlásení zo 14. októbra 1996... vrátane spoločnosti Nippon [Steel] sa naozaj zúčastnili stretnutí Európsko-japonského klubu uvedených v tomto vyhlásení.

...

201 Pokiaľ ide o tvrdenie, na základe ktorého sa stretnutia Európsko-japonského klubu nikdy netýkali trhov Spoločenstva, je potrebné pripomenúť, že pokiaľ sa podľa pána Verluca počas týchto stretnutí prerokovali ‚dôležité udalosti ovplyvňujúce trh s ropnými výrobkami (americká VRA, politické prevraty v ZSSR, vývoj v Číne)‘, nebránilo to ‚použitiu Základných pravidiel uvedených vyššie aj v tomto prípade‘. Z vyhlásenia pána Verluca zo 17. septembra 1996 je zrejmé, že použitie základných pravidiel zahrnujúcich tiež rešpektovanie štyroch domácich trhov výrobcov Spoločenstva japonskými žalobcami je jedným z predmetov diskusií týchto stretnutí.

202 V tejto súvislosti je potrebné pripomenúť, že Komisia má za úlohu sankcionovať porušenia článku 81 ods. 1 ES a že dohody, ktorých cieľom je ‚rozdelenie trhu alebo dodávateľských zdrojov‘, sú výslovne uvedené v článku 81 ods. 1 písm. c) ES ako dohody zakázané na základe tohto ustanovenia. Komisii preto stačí dokázať, že cieľom alebo účinkom dohody medzi podnikmi, ktorá môže ovplyvniť obchod medzi členskými štátmi, bolo rozdelenie trhov Spoločenstva s jedným alebo viacerými výrobkami medzi seba tak, že táto dohoda mohla založiť porušenie.

203 Takisto je potrebné uviesť, že Komisia je v praxi často povinná dokazovať existenciu porušenia za podmienok, ktoré sú na splnenie tejto úlohy

nepriaznivé, a to z toho dôvodu, že od vzniku rozhodných skutočností, ktoré tvoria porušenie, mohlo uplynúť niekoľko rokov a že niektoré podniky, ktoré boli predmetom vyšetrovania, s Komisiou aktívne nespolupracovali. Ak Komisia musí dokázať, že protiprávna dohoda o rozdelení trhu bola uzavretá..., je prehnané žiadať, aby okrem toho predložila dôkaz o špecifickom mechanizme, ktorým mal byť tento cieľ dosiahnutý... Okrem toho by bolo pre podnik, ktorý sa dopustil porušenia, veľmi jednoduché uniknúť potrestaniu, ak by mohol zakladať svoje tvrdenia na vážnych informáciách o fungovaní protiprávnej dohody, za okolností, v ktorých existencia dohody a jej protisúťažný cieľ boli dostatočne preukázané. ...

...

205 V tejto súvislosti treba uviesť, že v rozpore s tým, čo tvrdia japonskí žalobcovia, vyhlásenia pána Verluca nie sú len vierohodné, ale majú aj osobitne veľkú dôkaznú silu, keďže boli urobené v mene spoločnosti Vallourec. ...

...

207 V každom prípade bol pán Verluca priamym svedkom okolností, ktoré popísal. Komisia uvádza... bez toho, aby si protirečila, že pán Verluca ako predseda predstavenstva sa sám zúčastnil na stretnutiach Európsko-japonského klubu.“

- 51 Je potrebné konštatovať, že toto posúdenie dôkazov je v súlade s ustálenou judikatúrou. Tak ako to už Súdny dvor zdôraznil v iných prípadoch, je bežné, že činnosti v rámci protisúťažných postupov a dohôd sa uskutočňujú tajne, stretnutia sa uskutočňujú potajomky a na ne sa vzťahujúca dokumentácia je obmedzená na minimum. Z toho vyplýva, že ak aj Komisia objaví písomnosti jasne potvrdzujúce protiprávne naviazanie kontaktu medzi hospodárskymi subjektmi, tieto písomnosti obyčajne budú len zlomkovité a nesúrodé do tej miery, že je často nutné vyvodiť niektoré detaily prostredníctvom dedukcií. Vo väčšine prípadov sa preto existencia protisúťažného postupu alebo dohody musí vydedukovať z určitého množstva zhôd okolností a znakov, ktoré posudzované ako celok môžu v prípade neexistencie iného koherentného vysvetlenia predstavovať dôkaz porušenia pravidiel hospodárskej súťaže (rozsudok Aalborg Portland a i./Komisia, už citovaný, body 55 až 57).
- 52 V súvislosti s tým, že Nippon Steel vychádza v rámci tejto prvej časti odvolacieho dôvodu zo zásady prezumpcie nevinoty, ako aj z rizika nepresných alebo nepravdivých vyhlásení obvinených konkurenčných podnikov, stačí pripomenúť, tak ako tu urobil Súd prvého stupňa v bodoch 177 až 179 napadnutého rozsudku, že ak aj existencia pochybnosti svedčí v prospech obvineného podniku, nič nebráni zisteniu porušenia, akonáhle sa toto preukáže.
- 53 Nakoniec nič v spise nenasvedčuje tomu, že by Súd prvého stupňa v rámci svojej analýzy a posúdenia dôkazov nesprávne posúdil ich dosah alebo sa dopustil vecného pochybenia.
- 54 Z predchádzajúceho vyplýva, že Súd prvého stupňa sa tým, že vychádzal z vyššie uvedených kritérií v oblasti dôkazného bremena a hodnotenia dôkazov a rozhodol, že v predjednávanej veci došlo k splneniu týchto kritérií, nedopustil žiadneho nesprávneho právneho posúdenia.

55 Z tohto dôvodu sa prvá časť tohto odvolacieho dôvodu musí zamietnuť.

b) O druhej časti odvolacieho dôvodu

56 Druhá časť odvolacieho dôvodu spočíva v predpoklade, že dôkazy sú nejasné. Tak ako sa pripomenulo v rámci posúdenia prvej časti odvolacieho dôvodu, proti posúdeniu Súdom prvého stupňa dôkaznej sily spisových dokumentov, ktoré mu boli predložené, nemožno pred Súdnym dvorom namietat, ibaže by došlo k porušeniu pravidiel v oblasti dôkazného bremena a hodnotenia dôkazov alebo nesprávnemu posúdeniu týchto dokumentov (pozri tiež rozsudky z 1. júna 1994, Komisia/Brazzelli Lualdi a i., C-136/92 P, Zb. s. I-1981, body 49 a 66, a z 2. októbra 2003, Salzgitter/Komisia, C-182/99 P, Zb. s. I-10761, bod 43). V prejednávanej veci je to tak pri posúdení Súdu prvého stupňa, podľa ktorého dôkazy neboli nejasné, ale práve naopak, presné a vzájomne sa potvrdzujúce, umožňujúc tým odôvodniť presvedčenie, že k porušeniu došlo.

57 Preto sa musí jeho argumentácia v časti, kde Nippon Steel spochybňuje toto posúdenie Súdu prvého stupňa, zamietnuť ako neprípustná.

58 Navyše tvrdenie Nippon Steel, podľa ktorého sa Súd prvého stupňa dopustil nesprávneho právneho posúdenia, keď rozhodol, že hodnoverné alternatívne vysvetlenie správania japonských výrobcov, ktoré je v súlade s pravidlami hospodárskej súťaže, je irelevantné a vo svojej podstate rovnaké ako tvrdenie, ktoré sa zamietlo v rámci prvej časti odvolacieho dôvodu, v rámci ktorej sa Súdu prvého stupňa vyčítalo, že dospel k zisteniu, že prípadná neexistencia obchodného záujmu japonských výrobcov na uskutočnení vytýkaného porušenia je irelevantná, ak došlo k preukázaniu existencie dohody.

59 Vzhľadom na predchádzajúce sa druhá časť odvolacieho dôvodu musí zamietnuť.

c) O tretej časti odvolacieho dôvodu

60 V tejto časti odvolacieho dôvodu Nippon Steel vytýka Súdu prvého stupňa, že v prvom rade nezohľadnil nejasnosť vyhlásení pána Verluca a v druhom rade ani protirečenia medzi týmito vyhláseniami a ostatnými dôkazmi, najmä vyhláseniami pána Bechera.

61 Je nevyhnutné zdôrazniť, že pán Verluca vo svojich vyhláseniach zo 17. septembra 1996 pripustil, že domáce trhy účastníkov dohody „boli chránené“, s výnimkou offshore trhu Spojeného kráľovstva, ktorý bol „častočne chránený“. Výrobkami pokrytými touto dohodou boli podľa neho rúry OCTG štandard a produktovody „projekt“. O dĺžke trvania dohody dotknutá osoba vyhlásila, že „tento obchod začal po rozpade trhu v roku 1977“ a že „skončil pred viac než jedným rokom“. Pokiaľ ide o praktické úpravy dohody, pán Verluca upresnil, že „stretnutia sa v zásade konali dvakrát ročne... Na týchto stretnutiach sa prerokúvali dôležité udalosti ovplyvňujúce trh s ropnými výrobkami... Celkove sa na nich konštatoval značný nepomer medzi svetovými výrobnými kapacitami rúr a dopytom, ako aj uplatňovanie základných pravidiel uvedených vyššie“.

62 Pri výsluchu 18. decembra 1997 v rámci nového šetrenia vo Vallourec pán Verluca vyhlásil, že:

— „Dotknutý výrobcovia Európsko-japonského klubu rešpektovali pri medzinárodných verejných obchodných súťažiach približný rozdeľujúci kľúč výlučne v prípade výrobkov štandard.“

- V tomto kontexte sa vyhotovili orientačné cenníky slúžiace ako základ pre ponuky predkladané v rámci uvedených verejných obchodných súťaží...

- Tieto cenníky boli raz za čas aktualizované („NL“: New List) a umožňovali jednotlivým výrobcom stanoviť cenovú ponuku, ktorá umožní prijatie ich návrhu („WP“: Winning Price)...

- Za domáce trhy sa považovali francúzsky, nemecký a taliansky trh. UK malo osobitný štatút (pozri moje vyhlásenie zo 17.09.96).“

63 Pán Becher zas vyhlásil toto:

- „Pokiaľ viem..., ‚základné pravidlá‘ spočívajú v dohodách týkajúcich sa rúr OCTG a produktovodov ‚projekt‘, ktorých cieľom je najmä chrániť príslušné domáce trhy. To znamená, že v týchto oblastiach nesmeli japonský výrobcovia preniknúť na európske trhy a európsky výrobcovia nesmeli... dodávať ich výrobky do Japonska.

- Popri týchto karteloch týkajúcich sa priamo príslušných domácich trhov pravdepodobne existovali ďalšie doplnkové dohody týkajúce sa ďalších krajín. ...

- Pre ostatné trhy, ktoré boli predmetom svetových verejných obchodných súťaží, sa dohodli určité množstvá, ktoré mali dodať jednak japonskí, ako aj európski výrobcovia, ktorí v predmetnom období boli určovaní na základe ‚Rozdeľujúceho kľúča‘ (‚sharing key‘). Zjavným cieľom bolo udržať jednotlivé dodávané množstvá na historicky dosiahnutej úrovni. ...“

64 V súvislosti v prvou výhradou predloženou v rámci tejto časti odvolacieho dôvodu založenou na nejasnosti vyhlásení pána Verlucu stačí uviesť, že Súd prvého stupňa považoval tieto vyhlásenia za jasné dôkazy. V bode 193 napadnutého rozsudku najmä uviedol, že „zmysel slova ‚échanges‘ použitého vo vyhlásení pána Verlucu zo 17. septembra 1996... znamená, že kontakty medzi japonskými a európskymi výrobcami oceľových rúrok existovali“, a v bode 201 napadnutého rozsudku, že „z vyhlásenia pána Verlucu zo 17. septembra 1996 je zrejmé, že použitie základných pravidiel zahrnujúcich tiež rešpektovanie štyroch domácich trhov výrobcov Spoločenstva japonskými žalobcami je jedným z predmetov diskusií týchto stretnutí [Európsko-japonského klubu]“.

65 Vzhľadom na judikatúru pripomenutú v bodoch 38, 39 a 56 tohto rozsudku nemožno na Súdnom dvore namietat proti tomuto posúdeniu vyhlásení pána Verlucu Súdnom prvého stupňa, ibaže by došlo k porušeniu pravidiel v oblasti dôkazného bremena a hodnotenia dôkazov alebo nesprávnemu posúdeniu týchto vyhlásení, alebo k vecnému pochybeniu. Nippon Steel nepredložil žiadne tvrdenie schopné preukázať, že pri vyššie uvedených záveroch, ktoré Súd prvého stupňa vyvodil z vyhlásení pána Verlucu, došlo k vecnému pochybeniu, nesprávnemu posúdeniu týchto vyhlásení alebo k nesprávnemu právnemu posúdeniu.

66 Z preskúmania prvej časti odvolacieho dôvodu navyše vyplýva, že Súd prvého stupňa pri posudzovaní spisových písomností neporušil pravidlá v oblasti dôkazného bremena a hodnotenia dôkazov.

67 Z toho vyplýva, že prvá výhrada založená na nejasnosti vyhlásení pána Verlucu sa musí zamietnuť.

68 V súvislosti s druhou výhradou zdôraznenou v rámci tretej časti odvolacieho dôvodu je nutné konštatovať, že Súd prvého stupňa vo svojom posúdení dôkazov zohľadnil existenciu určitého nesúladu medzi vyhláseniami pána Verlucu a ostatnými dôkazmi. Súd prvého stupňa preto v bode 302 napadnutého rozsudku uviedol, že „je pravdou, že skutočnosť, na základe ktorej pán Becher poprel existenciu časti základných pravidiel v rámci Európy, v zmysle záväzku vzájomne rešpektovať domáce trhy medzi európskymi výrobcami oslabuje v určitom rozsahu jeho vyhlásenie ako dôkazný prostriedok umožňujúci doplniť vyhlásenia pána Verlucu“.

69 Súd prvého stupňa potom skúmal, či napriek tomuto nesúladu boli vyhlásenia pána Verlucu dostatočne presne potvrdené vyhláseniami pána Bechera.

70 Vzhľadom na toto preskúmanie Súd prvého stupňa v súvislosti s vyhláseniami pána Verlucu upresnil, že:

„219 ... na základe ustálenej judikatúry nemožno vyhlásenie podniku obvineného z toho, že sa zúčastnil na dohode porušujúcej hospodársku súťaž, ktorej správnosť je napadnutá niekoľkými ostatnými obvinenými podnikmi, považovať za postačujúci dôkaz existencie porušenia, ktorého sa dopustili tieto podniky, bez toho, aby bolo podporené iným dôkazom... Je preto

možné dospieť k záveru, že aj napriek ich spoľahlivej povahe, musia byť vyhlásenia pána Verluca na účely preukázania existencie porušenia sankcionovaného v článku 1 napadnutého rozhodnutia potvrdené inými dôkazmi.

220 Stupeň potvrdenia vyžadovaného v danom prípade je nižší, tak pokiaľ ide o presnosť, ako aj o intenzitu, vzhľadom na spoľahlivosť vyhlásenia pána Verluca, než by tomu bolo v prípade, keby intenzita nebola osobitne vierohodná. Je preto nutné dospieť k záveru, že pokiaľ má byť rozhodnuté, že súbor zhodných nepriamych dôkazov umožnil potvrdiť existenciu a určité špecifické aspekty dohody o rozdelení trhu spomenuté pánom Verlucom a uvedené v článku 1 [sporného] rozhodnutia mohli na základe tejto hypotézy vyhlásenia pána Verluca samé osebe postačovať na preukázanie ostatných aspektov [sporného] rozhodnutia v súlade s pravidlom založeným na základe rozsudku [Cimenteries CBR a i./Komisia, už citovaný] (bod 1838) ... Navyše, pokiaľ písomnosť nie je zjavne v rozpore s vyhlásením pána Verluca týkajúcim sa existencie alebo podstatného obsahu dohody o rozdelení trhu, ktorú opísal, je postačujúce, ak preukazuje významné prvky dohody na to, aby mala určitú hodnotu v rámci súboru obviňujúcich dôkazov...”

71 Práve vzhľadom na tieto úvahy analyzoval Súd prvého stupňa vyhlásenia pána Bechera. V súvislosti s týmto dokumentom Súd prvého stupňa v bode 302 napadnutého rozsudku uviedol, že „pán Becher jednoznačne potvrdil existenciu dohody o rozdelení trhu s rúrkami OCTG a produktovodmi ‚projekt‘ medzi európskych a japonských výrobcov... Jeho vyhlásenie tak podporuje vyhlásenie pána Verluca, pokiaľ ide o tento aspekt porušenia, a teda aj o skutočnosť, že japonskí žalobcovia boli stranami dohody o rozdelení trhu, na základe ktorej súhlasili s tým,

že nebudú predávať rúrky OCTG štandard a produktovody ‚projekt‘ na trhoch Spoločenstva... Nakoniec dôkazná hodnota vyhlásenia spoločnosti Mannesmann je v danom prípade takisto posilnená skutočnosťou, že podporuje aj vyhlásenie pána Verlucu týkajúce sa existencie rozdeľujúceho kľúča týkajúceho sa medzinárodných tendrov v tretích krajinách...“

72 Po komparatívnom preskúmaní hlavných dôkazov, uplatniac pritom kritériá z oblasti dôkazného bremena a hodnotenia dôkazov, ktoré boli predmetom skúmania v rámci prvej časti odvolacieho dôvodu, Súd prvého stupňa dospel k tomuto zisteniu:

„332 Z väčšiny informácií tvoriacich uvedený súbor nepriamych dôkazov jasne nevyplýva, ktoré bezšvíkové ocelové rúrky boli pokryté rozdeľujúcou dohodou, avšak niet pochýb o tom, že tieto výrobky zahrnovali rúrky OCTG štandard. Špecifické odkazy na tieto výrobky v... dokumente Rozdeľujúci kľúč a v odpovedi spoločnosti Mannesmann, ako aj všeobecné odkazy na rúrky OCTG v iných dokumentoch, o ktoré sa opiera Komisia, totiž primerane a jasne potvrdzujú vyhlásenie pána Verlucu týkajúce sa skutočnosti, že základné pravidlá sa vzťahovali na tieto výrobky.

333 Pokiaľ ide o produktovody ‚projekt‘, jediný dôkaz, a to odpoveď spoločnosti Mannesmann urobená pánom Becherom, potvrdzuje vyhlásenie pána Verlucu, podľa ktorého sa protiprávna dohoda týkala aj produktovodov ‚projekt‘. Vzhľadom na osobitnú povahu tejto odpovede... je nutné dospieť k záveru, že postačuje na potvrdenie vyhlásení pána Verlucu, ktoré sú samy osebe veľmi vierohodné..., pokiaľ ide o tieto výrobky.

334 V každom prípade už bolo rozhodnuté, že ak súbor zhodných nepriamych dôkazov, o ktorý sa opiera Komisia, umožňuje preukázať existenciu a určité špecifické aspekty dohody o rozdelení trhu uvedenej pánom Verlucom a stanovenej v článku 1 [sporného] rozhodnutia, mohli by tieto vyhlásenia za tohto predpokladu samy osebe postačovať na preukázanie iných aspektov [sporného] rozhodnutia... Pritom už bolo v bodoch 330 a 332 vyššie skonštatované, že súbor nepriamych dôkazov, o ktorý sa opiera Komisia, postačuje na potvrdenie vyhlásení pána Verluca v mnohých ohľadoch, osobitne pokiaľ ide o rúrky OCTG štandard.

335 Za týchto okolností je nutné konštatovať, že pán Verluca vo svojich vyhláseniach hovoril čistou pravdu, a preto tieto vyhlásenia postačujú na to, aby boli dôkaznými prostriedkami na preukázanie toho, že dohoda o rozdelení domácich trhov členmi Európsko-japonského klubu pokrývala nielen rúrky OCTG štandard, ako vyplýva z niekoľkých iných dôkazov, ale tiež produktovody ‚projekt‘. Nie je totiž žiadny dôvod na to, aby pán Verluca, ktorý priamo poznal skutočný stav, urobil nesprávne vyhlásenia týkajúce sa produktovodov, ak ostatné dôkazy potvrdzujú jeho tvrdenia týkajúce sa existencie dohody a ich aplikáciu na rúrky OCTG štandard.“

73 Na rozdiel od toho, čo tvrdí Nippon Steel, z týchto výňatkov z napadnutého rozsudku vyplýva, že Súd prvého stupňa úplným spôsobom súdne preskúmal hodnovernosť skutkových okolností zistených Komisiou. Súd prvého stupňa okrem toho zväzil existujúce zhody a nezhody medzi vyhláseniami pána Verluca a pána Bechera a po právnej stránke správne dospel k záveru, že vyhlásenia pána Bechera potvrdzujú vyhlásenia pána Verluca v súvislosti s existenciou porušenia uvedeného v článku 1 sporného rozhodnutia.

74 Napokon Súdu prvého stupňa nemožno vyčítať, že vyžadoval len príliš nízku úroveň potvrdenia. V tomto ohľade stačí uviesť, že vyššie uvedená úvaha Súdu prvého stupňa ničím neodporuje kritériám uplatňovaným v oblasti dôkazného bremena a hodnotenia dôkazov, tak ako sú definované v bodoch 42 až 48 a 51 tohto rozsudku.

75 Preto je druhá výhrada predložená v rámci tretej časti odvolacieho dôvodu taktiež nedôvodná.

76 Tretie časť odvolacieho dôvodu sa teda musí zamietnuť.

d) O štvrtej časti odvolacieho dôvodu

77 V súvislosti so štvrtou časťou odvolacieho dôvodu je nutné pripomenúť, že otázka, či odôvodnenie rozsudku Súdu prvého stupňa je rozporuplné alebo nedostatočné, predstavuje právnu otázku, ktorej zodpovedania sa možno v rámci odvolania dovolávať (rozsudky zo 7. mája 1998, Somaco/Komisia, C-401/96 P, Zb. s. I-2587, bod 53, a zo 17. decembra 1998, Baustahlgewebe/Komisia, C-185/95 P, Zb. s. I-8417, bod 25). Táto časť odvolacieho dôvodu je teda prípustná.

78 S cieľom odpovedať na tvrdenia predložené Nippon Steel je preto potrebné preskúmať, či posúdenie Súdu prvého stupňa, podľa ktorého vyhlásenia pána Bechera potvrdzujú vyhlásenia pána Verlucu v súvislosti s porušením týkajúcim sa produktovodov „projekt“, je podložené dostatočným a koherentným odôvodnením.

79 Tak ako to Súd prvého stupňa uviedol v bode 290 napadnutého rozsudku, pán Becher inšpektorom Komisie odpovedal, že základné pravidlá sa týkali rúr OCTG a produktovodov „projekt“. Z tohto zistenia Súdu prvého stupňa, ako aj zo samotných znení vyhlásení pánov Verlucu a Bechera citovaných v bodoch 61 až 63 tohto rozsudku vyplýva, že tieto vyhlásenia sa zhodujú vo vzťahu k vecnému rozsahu porušenia. Skutočnosť, že pán Becher potvrdil, že jeho podnik sa zúčastnil na dohode o rozdelení trhov, ktorá sa týkala aj produktovodov „projekt“ môže predstavovať dostatočný dôvod na to, aby Súd prvého stupňa považoval odpoveď dotknutej osoby v rozsahu, v ktorom sa vzťahuje na predmetné produktovody, za potvrdenie vyhlásení pána Verlucu zo 17. septembra 1996, podľa ktorých sa dohoda týkala rúr OCTG štandard, ako aj produktovodov „projekt“.

80 Z toho vyplýva, že odôvodnenie napadnutého rozsudku nemožno označiť za rozporuplné či neprimerané.

81 Napokon v rozsahu, v akom Nippon Steel vytýka Súdu prvého stupňa v rámci tejto štvrtej časti odvolacieho dôvodu, že po právnej stránke nesprávne uplatnil pravidlá v oblasti hodnotenia dôkazov, stačí konštatovať, že jeho argumentácia preberá v podstate argumentáciu rozvinutú v rámci ostatných nedôvodných častí jeho odvolacieho dôvodu.

82 Štvrtej časti odvolacieho dôvodu teda nemožno vyhovieť.

83 Z týchto dôvodov sa odvolací dôvod musí zamietnuť ako celok.

84 Z vyššie uvedeného vyplýva, že odvolanie Nippon Steel sa musí zamietnuť.

B — O prvom odvolacom dôvode predloženom Sumitomo, založenom na nesprávnom právnom posúdení účasti japonských výrobcov na porušení uvedenom v článku 1 rozhodnutia

1. Argumentácia účastníkov konania

85 Súd prvého stupňa sa podľa Sumitomo dopustil viacerých nesprávnych právnych posúdení, keď dospel k záveru, že japonskí výrobcovia sa zúčastnili porušenia uvedeného v článku 1 sporného rozhodnutia, jednak v súvislosti s rúrami OCTG štandard, ako aj produktovodmi „projekt“.

86 V tomto ohľade Sumitomo preberá tvrdenia vyjadrené v odvolaní Nippon Steel a pripája k nim osobitné tvrdenia týkajúce sa produktovodov „projekt“.

- 87 Súd prvého stupňa sa mal dopustiť nesprávneho posúdenia dôkazov poskytnutých pánom Becherom. Okrem toho mal nesprávne právne posúdiť tieto dôkazy, rozporuplne a nedostatočne odôvodniť použitie vyhlásení pánov Verluca a Bechera a preniesť dôkazné bremeno.
- 88 V súvislosti s vyhláseniami pána Bechera Sumitomo v prvom rade tvrdí, že Súd prvého stupňa im priznal nesprávnu dôkaznú hodnotu, keď uviedol, že tieto vyhlásenia nepochybne potvrdzujú existenciu dohody o rozdelení trhov v súvislosti s produktovodmi „projekt“. Súd prvého stupňa mal zohľadniť skutočnosť, že pán Becher upresnil, že hovoril o skutočnostiach, ku ktorým došlo predtým, ako začal vykonávať funkciu riaditeľa Mannesmann. Okrem toho zo slov použitých pánom Becherom vyplýva, že on sám vyjadril pochybnosti v súvislosti s informáciami, ktoré mu boli poskytnuté.
- 89 Ďalšie nesprávne posúdenie, ktorého sa dopustil Súd prvého stupňa, spočíva v označení vyhlásení pána Bechera za spoľahlivý dôkaz podopierajúci vyhlásenia pána Verluca zo 17. septembra 1996 napriek skutočnosti, že Súd prvého stupňa pripustil, že negácia vnútroeurópskeho aspektu základných pravidiel pánom Becherom bola nesprávna. Keďže Súd prvého stupňa zistil, že vyhlásenia pána Bechera obsahujú po obsahovej stránke závažné chyby, nemal na podporu vyhlásení pána Verluca použiť ani niektoré ich ďalšie súčasti.
- 90 Okrem toho sa Sumitomo domnieva, že Súd prvého stupňa porušil pravidlá v oblasti hodnotenia dôkazov, keď v bode 336 napadnutého rozsudku rozhodol, že „i za predpokladu, že japonskí žalobcovia mohli vyvolať pochybnosť, pokiaľ ide o špecifické výrobky dotknuté dohodou sankcionovanou v článku 1 [sporného] rozhodnutia — čo nebolo preukázané — je potrebné uviesť, že ak rozhodnutie brané ako celok ukazuje, že predmetné porušenie sa týkalo zvláštneho druhu výrobkov a uvádza dôkazy na podporu tohto záveru, skutočnosť, že toto rozhodnutie

neobsahuje presný a úplný zoznam všetkých druhov výrobkov dotknutých porušením, nemôže sama osebe postačovať na jeho zrušenie (pozri analogicky v súvislosti so žalobným dôvodom týkajúcim sa nedostatku odôvodnení rozsudok zo 14. mája 1998, Gruber + Weber/Komisia, T-310/94, Zb. s. II-1043], bod 214)...“ Ak by sa Súd prvého stupňa držal tejto úvahy na podporu svojho názoru, podľa ktorého Komisia preukázala porušenie týkajúce sa produktovodov „projekt“, dopustil by sa prenesenia dôkazného bremena.

91 V súvislosti s vyhláseniami pána Verlucu Sumitomo namieta proti úvahe Súdu prvého stupňa obsiahnutej v bodoch 219 a 220 napadnutého rozsudku a citovanej v bode 70 tohto rozsudku v rozsahu, v ktorom z nej vyplýva, že výlučne na základe vyhlásení pána Verlucu sa mohlo potvrdiť, že správania vyčítané japonským výrobcom sa týkajú tiež produktovodov „projekt“. Proti postojú prijatému Súdom prvého stupňa v bode 220 napadnutého rozsudku v súvislosti so spoľahlivosťou vyhlásení pána Verlucu možno v každom prípade namietať, keďže Súd prvého stupňa výslovne v bodoch 281 až 284 a 349 predmetného rozsudku uviedol, že tieto vyhlásenia obsahovali chyby a nepresnosti. Keďže Súd prvého stupňa uviedol, že informácie poskytnuté pánom Verlucum neboli v určitých bodoch spoľahlivé, uplatňovanie iného prístupu vo vzťahu k inému bodu, v súvislosti s ktorým by taktiež mohli existovať závažné pochybnosti, nie je odôvodnené.

92 Nakoniec Sumitomo tvrdí, že Súd prvého stupňa sa dopustil nesprávneho právneho posúdenia, keď pripustil existenciu porušenia článku 81 ods. 1 ES vo vzťahu k produktovodom „projekt“ napriek tomu, že na základe použiteľných dôkazov nebol schopný určiť dátum začiatku a konca tohto porušenia.

- 93 Komisia najskôr tvrdí, že Sumitomo nemôže rozšíriť rozsah svojho odvolania tým, že preberie tvrdenia predložené v rámci vyjadrenia Nippon Steel. Odvolanie Sumitomo je teda neprípustné v časti týkajúcej sa rúr OCTG štandard a v časti, kde uvádza tvrdenia Nippon Steel týkajúce sa produktovodov „projekt“.
- 94 Následne Komisia tvrdí, že tvrdenia Sumitomo navyše preukazujú, že by sa za hodnoverné malo považovať iné hodnotenie dôkazov. To však nestačí na odôvodnenie odvolania, keďže Sumitomo sa nepodarilo vyvrátiť tri hlavné body odôvodnenia napadnutého rozsudku, podľa ktorých sú vyhlásenia pána Verlucu samy o sebe dostatočným dôkazom, neexistencia iných osobitných dôkazov týkajúcich sa produktovodov „projekt“ ničím neoslabuje zistenie porušenia a vyhlásenia pána Verlucu boli potvrdené vyhláseniami pána Bechera.
- 95 Komisia zdôrazňuje, že Sumitomo nenamietal proti určitým zisteniam Súdu prvého stupňa, ktoré samy o sebe stačia na potvrdenie porušenia. Z tohto dôvodu je odvolanie neúčinné. Okrem toho je aj neprípustné, keďže tvrdenia Sumitomo sa v podstate vzťahujú len na posúdenie skutkových okolností. Najmä výhrady Sumitomo týkajúce sa zistenia, že vyhlásenia pána Verlucu sú spoľahlivé, nenasvedčujú tomu, že by došlo k nesprávnemu právnemu posúdeniu.
- 96 V každom prípade sa Súd prvého stupňa nedopustil ani nesprávneho posúdenia dôkazov, ani prenesenia dôkazného bremena.

- 97 Komisia nakoniec pozoruje, že tvrdenie Sumitomo, podľa ktorého napadnutý rozsudok vychádza z rozporuplného a nedostatočného odôvodnenia, je podopreté len všeobecným odkazom na predchádzajúce ustanovenia odvolania a z tohto dôvodu musí byť zamietnuté.

2. Posúdenie Súdnym dvorom

- 98 Najskôr je nutné uviesť, že nie je potrebné rozhodnúť o otázke, či Sumitomo môže prebrať tvrdenia predložené vo vyjadreniach Nippon Steel. Ako už totiž bolo rozhodnuté vyššie, argumentácia predložená Nippon Steel je v každom prípade nedôvodná.

- 99 V súvislosti s argumentáciou uvedenou vo vyjadreniach Sumitomo je nutné konštatovať, že sa týka výlučne spochybnenia dôkaznej hodnoty priznanej Súdom prvého stupňa vyhláseniam pánov Verlucu a Bechera prostredníctvom tvrdení, ktorých cieľom je preukázať, že tieto vyhlásenia nie sú spoľahlivé alebo sú prinajmenšom menej vierohodné, než za aké ich považoval Súd prvého stupňa.

- 100 Tak ako zdôraznil generálny advokát v bodoch 88 až 92 svojich návrhov a ako to vyplýva z judikatúry citovanej v bode 56 tohto rozsudku, tieto tvrdenia sú prípustné len v tom rozsahu, v ktorom nepredstavujú zastrený odvolací dôvod s cieľom zabezpečiť preskúmanie skutkových okolností Súdnym dvorom.

- 101 V súvislosti s dôkaznou hodnotou priznanou vyhláseniam pána Bechera je tvrdenie Sumitomo, podľa ktorého Súd prvého stupňa mal kvalifikovať dôkaznú hodnotu týchto vyhlásení odlišne z dôvodu absencie priameho poznania vytýkaného porušenia pánom Becherom, spôsobilé na preskúmanie Súdny dvorom.
- 102 V bode 297 napadnutého rozsudku Súd prvého stupňa vyhlásil, že „v prípade, ako je tomu v danej veci, pokiaľ ide o spoločnosť Mannesmann, osoba, ktorá priamo nepoznala relevantné okolnosti, robí vyhlásenie ako zástupca spoločnosti, na základe ktorého uznáva existenciu porušenia za seba, ako aj za iné podniky, táto osoba sa nevyhnutne opiera o informácie poskytnuté jej spoločnosťou a osobitne jej zamestnancami, ktorí predmetné konanie priamo poznali. ... vyhlásenia urobené proti vlastným záujmom ich autora musia byť v zásade považované za preukázateľné a vyhláseniu pána Bechera preto treba priznať v danom prípade značnú váhu“.
- 103 Z tohto bodu vyplýva, že Súd prvého stupňa v rámci svojho posúdenia dôkaznej hodnoty vyhlásení pána Bechera správne zohľadnil skutočnosť, že pán Becher nebol priamo oboznámený s predmetným porušením. Okrem toho pri úvahe rozvinutej Súdom prvého stupňa nedošlo v tomto bode k žiadnemu porušeniu pravidiel v oblasti dôkazného bremena a hodnotenia dôkazov. Tak ako zdôraznil generálny advokát v bode 119 svojich návrhov, vyhlásenie, ktoré uskutočnil ako zástupca podniku a v ktorom uznal existenciu porušenia, ktorého sa podnik dopustil, so sebou prináša značné právne a hospodárske riziko, čo spôsobuje, že je mimoriadne nepravdepodobné, že by toto vyhlásenie bolo urobené bez toho, aby jeho autor disponoval informáciami poskytnutými zamestnancami tejto spoločnosti, ktorí boli priamo oboznámení s vytýkanými skutočnosťami. Za týchto podmienok absencia priameho poznania skutkových okolností samotným zástupcom podniku nemá vplyv na dôkaznú hodnotu, ktorú Súd prvého stupňa mohol takémuto vyhláseniu priznať.
- 104 V súvislosti s ostatnými tvrdeniami Sumitomo založenými na nesprávnom právnom posúdení vyhlásení pána Bechera a nesúdržnosti v uplatnení týchto vyhlásení

a vyhlásení pána Verlucu je potrebné uviesť, že v podstate zodpovedajú tvrdeniam Nippon Steel, ktoré boli zamietnuté ako nedôvodné z dôvodov uvedených v bodoch 68 až 73, 79 a 80 tohto rozsudku. Z týchto dôvodov nemožno prijať ani v podstate rovnaké tvrdenia Sumitomo.

105 V časti, kde Sumitomo vytýka Súdu prvého stupňa, že preniesol dôkazné bremeno, keď v bode 336 napadnutého rozsudku rozhodol, že „i za predpokladu, že japonskí žalobcovia mohli vyvolať pochybnosť, pokiaľ ide o špecifické výrobky dotknuté dohodou sankcionovanou v článku 1 napadnutého rozhodnutia — čo nebolo preukázané —, je potrebné uviesť, že ak rozhodnutie brané ako celok ukazuje, že predmetné porušenie sa týkalo zvláštneho druhu výrobkov, a uvádza dôkazy na podporu tohto záveru, skutočnosť, že toto rozhodnutie neobsahuje presný a úplný zoznam všetkých druhov výrobkov dotknutých porušením, nemôže sama osebe postačovať na jeho zrušenie“, nemožno jeho argumentáciu prijať.

106 Tak ako to zdôraznil generálny advokát v v bodoch 130 až 132 svojich návrhov, z úvodu bodu 336 napadnutého rozsudku štylizovaného v tomto znení: „... i za predpokladu..., čo nebolo preukázané,...“ vyplýva, že ide o nadbytočnú časť odôvodnenia tohto rozsudku, ktorá je nezávislá vo vzťahu k záverom, ku ktorým Súd prvého stupňa dospel v bodoch 332 až 335 citovaných v bode 72 tohto rozsudku. Podľa ustálenej judikatúry Súdny dvor ihneď zamietá výhrady smerujúce proti nadbytočnému odôvodneniu rozsudku Súdu prvého stupňa, keďže nemôžu viesť k jeho zrušeniu (uznesenie z 25. marca 1996, SPO a i./Komisia, C-137/95 P, Zb. s. I-1611, bod 47; rozsudok zo 16. septembra 1997, Blackspur DIY a i./Rada a Komisia, C-362/95 P, Zb. s. I-4775, bod 23).

107 V súvislosti s dôkaznou silou vyhlásení pána Verlucu stačí pripomenúť, tak ako to už bolo uvedené pri posúdení tretej časti odvolacieho dôvodu Nippon Steel, že pri úvahe Súdu prvého stupňa obsiahnutej v bodoch 219 a 220 napadnutého rozsudku, proti ktorej Sumitomo namieta, nedošlo k žiadnemu nesprávne právnemu

posúdeniu. V každom prípade však, tak ako to zdôraznil generálny advokát v bode 104 svojich návrhov, sa Súd prvého stupňa mohol po tom, ako vyhlásenia pána Verlucu označil za spoľahlivé, taktiež domnievať, že tieto vyhlásenia postačovali na preukázanie porušenia v rozsahu, v ktorom boli podopreté ostatnými dôkazmi, a že za tohto predpokladu boli tieto vyhlásenia dostatočné na to, aby sa dospelo k záveru, že došlo k porušeniu týkajúcemu sa určených výrobkov patriacich do kategórie dotknutých výrobkov.

- 108 Nakoniec skutočnosť, že v bode 349 napadnutého rozsudku Súd prvého stupňa uviedol, že vyhlásenia pána Verlucu nie sú v súvislosti s dátumom ukončenia porušenia dostatočne presné, ničím neovplyvňuje spoľahlivosť týchto vyhlásení po ich obsahovej stránke, spoľahlivosť, ktorá bola napadnutým rozsudkom preukázaná a podopretá ďalšími dôkazmi.
- 109 Keďže nemožno prijať žiadnu z výhrad predložených Sumitomo, musí sa prvý odvolací dôvod zamietnuť.

C — O druhom odvolacom dôvode predloženom Sumitomo, založenom na neprímeranej dĺžke konania pred Súdom prvého stupňa

1. Argumentácia účastníkov konania

- 110 Sumitomo namieta proti dĺžke konania pred Súdom prvého stupňa, ktorá predstavovala štyri roky a tri mesiace. Pripomína, že dva roky uplynuli medzi skončením písomnej časti konania a rozhodnutím o začatí ústnej časti konania a skoro šesťnásť mesiacov medzi ukončením ústnej časti konania a vyhlásením rozsudku. Navyše dva roky uplynuli od návrhu Komisie na prijatie opatrení na zabezpečenie priebehu konania a žiadosti Súdu prvého stupňa adresovanej Komisii, aby predložila konečnú verziu svojho vyjadrenia.

- 111 Za týchto okolností je dĺžka konania pred Súdom prvého stupňa v rozpore s článkom 6 ods. 1 EDĽP.
- 112 Dĺžka posudzovania žaloby Súdom prvého stupňa bola navyše dlhšia ako dĺžka konania, ktorú Súdny dvor posúdil ako neprimeranú v už citovanom rozsudku Baustahlgewebe/Komisía,. Okrem toho v porovnaní s priemernou dĺžkou konaní začatých pred Súdom prvého stupňa v kategórii podobných vecí malo posudzovanie tejto veci neprimeranú dĺžku trvania.
- 113 Sumitomo tvrdí, že z dôvodu dĺžky konania utrpel peňažnú škodu. Za primeranú by považoval náhradu škody vo výške najmenej 1 012 332 eur.
- 114 Podľa Komisie vzhľadom na okolnosti tejto veci nebola dĺžka konania pred Súdom prvého stupňa neprimeraná.

2. Posúdenie Súdny dvorom

- 115 Je potrebné pripomenúť, že všeobecnú zásadu práva Spoločenstva, podľa ktorej má každý právo na spravodlivé súdne konanie, ktorá sa inšpiruje článkom 6 ods. 1 EDĽP, a najmä právo, aby jeho vec bola prejednaná v primeranej lehote, možno uplatniť v rámci súdneho opravného prostriedku proti rozhodnutiu Komisie, ktorým sa podniku ukladajú pokuty za porušenie práva hospodárskej súťaže (rozsudky Baustahlgewebe/Komisía, už citovaný, body 20 a 21; Limburgse Vinyl Maatschappij a i./Komisía, už citovaný, bod 179, a z 2. októbra 2003, Thyssen Stahl/Komisía, C-194/99 P, Zb. s. I-10821, bod 154).

- 116 Primeranosť lehoty sa posudzuje v závislosti od okolností vlastných každej veci a najmä v závislosti od významu sporu pre dotknutú osobu, zložitosti veci a od správania žalobcu a príslušných orgánov (rozsudky Baustahlgewebe/Komisija, už citovaný, bod 29, a Thyssen Stahl/Komisija, už citovaný, bod 155).
- 117 Súdny dvor v tomto ohľade upresnil, že zoznam kritérií nie je vyčerpávajúci a že posúdenie primeranosti lehoty nevyžaduje systematické preskúmanie okolností prípadu vo vzťahu ku každému z nich, pokiaľ sa dĺžka konania javí odôvodnená aspoň vo vzťahu k jednému z nich. Z tohto dôvodu možno zložitost veci prijať ako odôvodnenie na prvý pohľad príliš dlhej lehoty (rozsudky Limburgse Vinyl Maatschappij a i./Komisija, už citovaný, bod 188, a Thyssen Stahl/Komisija, už citovaný, bod 156).
- 118 V prejednávanej veci sa konanie pred Súdom prvého stupňa začalo 1. apríla 2000 návrhom Sumitomo, ktorým sa podala žaloba o neplatnosť sporného rozhodnutia, a skončilo 8. júla 2004, dňom vyhlásenia napadnutého rozsudku. Trvalo teda približne štyri roky a tri mesiace.
- 119 Takáto dĺžka trvania sa na prvý pohľad javí ako značná. V každom prípade však, tak ako to zdôraznil generálny advokát v bodoch 151 a 159 svojich návrhov, sa skoro proti všetkým skutkovým okolnostiam, z ktorých sporné rozhodnutie vychádzalo, na prvom stupni namietalo, a teda sa museli preskúmať. Bolo nutné posúdiť dôkaznú hodnotu vyhlásení a použiteľných dokumentov. Navyše rôzne opatrenia, ktoré Súd prvého stupňa prijal od júna 2002 na účely zabezpečenia konania, predpokladali predchádzajúcu analýzu spisov alebo prinajmenšom ich určitej časti.
- 120 Rovnako je potrebné pripomenúť, že sedem podnikov podalo žaloby o neplatnosť proti tomu istému rozhodnutiu, a to v troch jazykoch konania. K vyhláseniu napadnutého rozsudku došlo v ten istý deň, ako boli vyhlásené tri ďalšie rozsudky, v ktorých sa rozhodlo o žalobách podaných proti spornému rozhodnutiu.

- 121 Z predchádzajúcich zistení vyplýva, že dĺžku konania, ktoré viedlo k napadnutému rozsudku, možno vysvetliť najmä počtom podnikov, ktoré sa zúčastnili vytýkaného kartelu a podali žalobu proti spornému rozhodnutiu, čo si vynútilo súbežné preskúmanie rôznych žalôb prostredníctvom detailného preskúmania spisu Súdom prvého stupňa a jazykovými požiadavkami stanovenými jeho pravidlami konania.
- 122 Z toho vyplýva, že vzhľadom na osobitnú zložitosť veci bola dĺžka konania pred Súdom prvého stupňa odôvodnená.
- 123 Druhý odvolací dôvod predložený Sumitomo je preto nedôvodný.
- 124 Keďže nemožno prijať žiaden z odvolacích dôvodov predložených Sumitomo, je nutné jeho odvolanie zamietnuť.
- 125 Z predchádzajúcich zistení vyplýva, že odvolania sa musia zamietnuť.

V — O trovách

- 126 Podľa článku 122 prvého odseku rokovacieho poriadku, ak odvolanie nie je dôvodné, Súdny dvor rozhodne aj o trovách konania. Podľa článku 69 ods. 2 tohto poriadku,

ktorý sa na základe článku 118 tohto poriadku uplatňuje na konanie o odvolaní, účastník konania, ktorý vo veci nemal úspech, je povinný nahradiť trovy konania, ak to bolo v tomto zmysle navrhnuté. Keďže Komisia navrhla zaviazať Sumitomo a Nippon Steel na náhradu trov konania a Sumitomo a Nippon Steel nemali úspech vo svojich dôvodoch, je opodstatnené zaviazať Sumitomo na náhradu trov konania vo veci C-403/04 P a Nippon Steel na náhradu trov konania vo veci C-405/04 P.

Z týchto dôvodov Súdny dvor (prvá komora) rozhodol a vyhlásil:

- 1. Odvolania sa zamietajú.**
- 2. Sumitomo Metal Industries Ltd je povinný nahradiť trovy konania vo veci C-403/04 P a Nippon Steel Corp. je povinný nahradiť trovy konania vo veci C-405/04 P.**

Podpisy